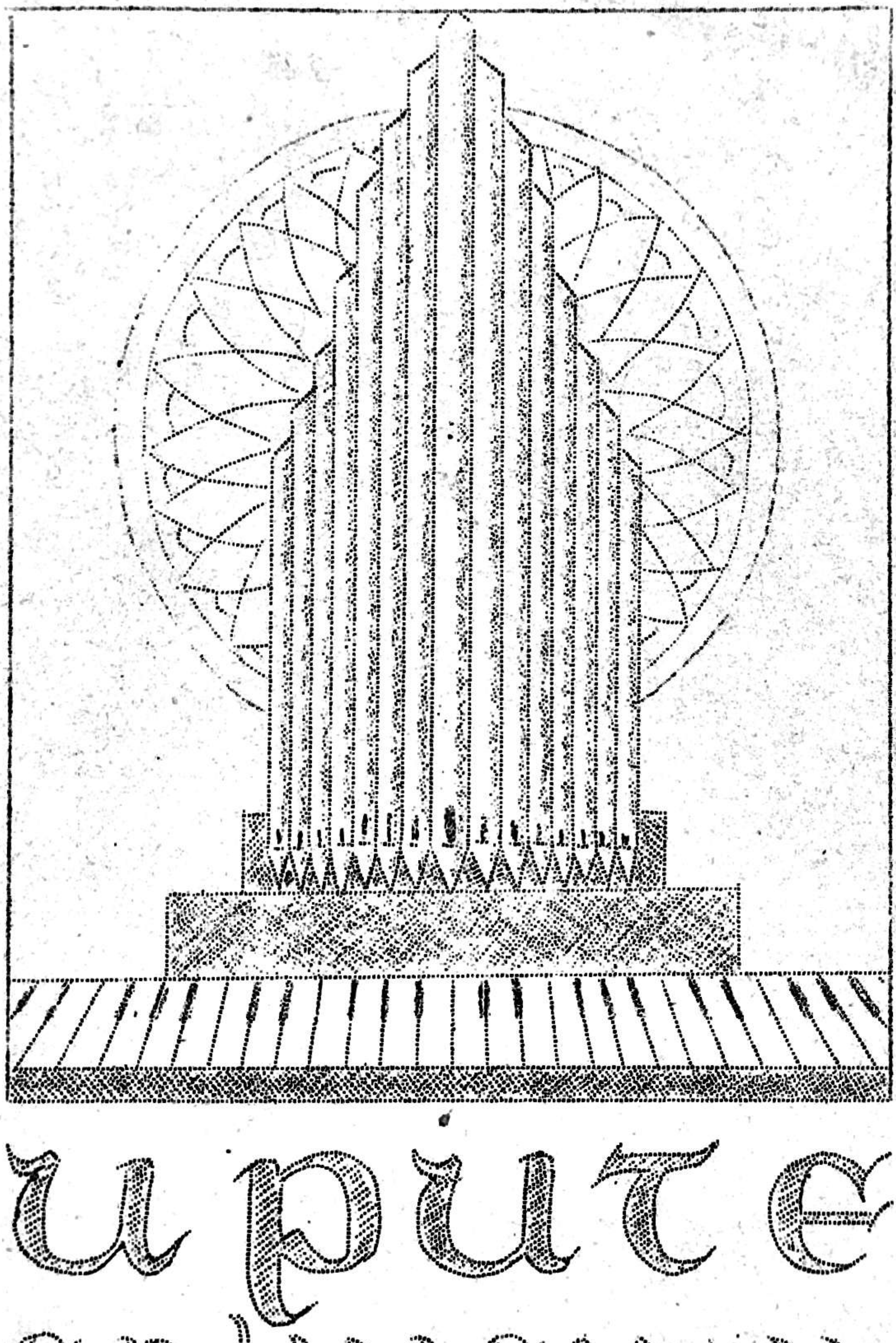

UPUTE CRKVENIM ORGULJAŠIMA

26085

UPUTE CRKVENIM ORGULJAŠIMA donose kao prilog dvije skladbe. Responzorij "Evo veliki svećenik" A. Vidakovića namijenjen je za doček biskupa kada dolazi na pohod župi ili na krizmu. Izvodi se kad biskup ulazi u crkvu. Može se pjevati jednoglasno ili dvoglasno uz pratnju orgulja. Koralni verzikul neka pjeva skupina djece. Kad se zadnji puta ponovi responzorij slijede odgovori, koji su tiskani na posebnoj uputi (Red za pohodjenje župa). - Koral "Zdravo zvijezdo mora" je popijevka nastala, kao i mnoge druge iz Cithare octochordo, u XVII. st. Poznata je u raznim varijantama i po drugim zemljama. Pjeva se jednoglasno ili dvoglasno. Ako je izvodi mješoviti 4 gl. zbor, treba je transponirati za 2 ili 3 glasa više.

Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu
Zagrebačke Nadbiskupije.

UPUTE CRKVENIM ORGULJAŠIMA

Br. 1. 1958.

Ove U p u t e c r k v e n i m o r g u l j a š i m a, kao što i sam naslov kazuje, namijenio je Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu Nadbiskupije zagrebačke isključivo orguljašima, koji djeluju po našim župskim i redovničkim crkvama. Svrha im je, da stručnim savjetima pomognu, olakšaju i unaprijede glazbeni rad crkvenih orguljaša. Budući da se Crkva, osobito u novije vrijeme, na posebni način brine oko napretka i promicanja crkvene glazbe, kao bitnog sastavnog dijela svečanog bogoslužja, Dijecezanski odbor je držao potrebnim, da i ovim putem izidje ususret mnogim molbama i željama orguljaša, koji su tražili, da im se saopće i protumače službeni propisi, koji se odnose na crkvenu glazbu, i dadu potrebne upute za njihovo pravilno i jedinstveno provodjenje u život. Prema tome, ove Upute crkvenim orguljašima ne treba smatrati nekim časopisom, koji će izlaziti u stalnim vrmenskim razmacima, nego isključivo povremenim izdanjem Nadbiskupskog duhovnog stola, koji putem uputa svoga Dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu želi, da se i glazbena djelatnost orguljaša uskladi s općim nastojanjem oko promicanja vjersko života u našim župama.

TEČAJ CRKVENE GLAZBE

Na poticaj preuzv. Ordinarija, Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu pripremio je i održao u Zagrebu od 25-30 kolovoza o.g. Tečaj crkvene glazbe namijenjen isključivo redovnicama, koje vrše orguljašku službu po našim crkvama. Tečaj je pohadjalo 168 orguljašica, pripadnica skoro svih naših ženskih redova. Održano je 39 predavanja i tumačenja izvedenih glazbenih djela, priredjena su 4 koncerta na orguljama Prvostolne crkve i jedna izvedba vokalno-instrumentalnih duhovnih koncerata baroknog majstora Vinka Jelića, a pružena je prilika, da se razgleda i Izložba crkvenih glazbenih djela nastalih u Hrvatskoj od XI-XX. stoljeća.

Tečaj je po sudu svih prisutnih veoma dobro uspio i pokazao, da je već odavno bilo potrebno, da se ovakvom ili sličnom okviru crkvene orguljašice upoznaju s temeljnim zadacima svoje službe i prime osnovne pouke iz svih onih predmeta, koji izravno zasijecaju u njihovu svakidašnju glazbenu djelatnost. Zato je težište predavanja počivalo na teoretskoj i praktičnoj obuci gregorijanskog korala, harmonije s osobitim obzirom na modulaciju, solfeggija, pučkog pjevanja, orguljanja i registriranja, vodjenja pjevačkog zbora, a govori o liturgijskoj formaciji lika orguljašice u duhu službenih propisa o crkvenoj glazbi samo su još upotpunili i zaokružili nastavu stručnih glazbenih predmeta. Premda je gradivo bilo obilno i raznoliko, a vrijeme ograničeno, dobro pripremljeni predavači uspjeli su u veoma živom i

zanimljivom obliku pružiti sve ono, što je za prvi čas bilo najpotrebnije. Svaka slušačica moći će ova temeljna znanja vlastitim radom učvrstiti i proširiti. U koliko se u buduće pruži zgoda, moglo bi se u sličnom ovakvom tečaju dosadašnje znanje obnoviti, a onda daljnjim predavanjima produbiti i dopuniti.

Prilikom otvaranja tečaja pročitana je poruka preuzv. Ordinarija, nadbiskupa koadjutora Dra Franje Šepera; poruka, koja sadrži uz opće smjernice i nekoliko praktičnih uputa za rad oko obnove liturgijskog pjevanja po našim župama. Da bi se te smjernice i upute mogle što potpunije primijeniti, donosimo poruku u cijelosti.

Kako će se iz poruke vidjeti, preuzv.Ordinarij na prvom mjestu ističe važnost uloge redovnica kao suradnica apostolata crkvene i liturgijske glazbe. Prikladnost njihove suradnje proizlazi iz činjenice, što "redovnice već po svome zvanju kao Bogu posvećene duše imaju u sebi predispoziciju da bolje shvate duh crkvene liturgijske glazbe, te da se oduševe za provodjenje smjernica koje Crkva daje." U tom nastojanju treba da im posluži kao putokaz Enciklika pape Pija XII. "Musicae Sacrae disciplina", koju nije dosta samo poznavati, nego ju je potrebno i često meditirati, da bi se sve više ušlo u njezinih smjernica i shvatila potpuna odgovornost službe i apostolata koje izvršuju.

Sv. Misa je središte duh. života, a pjevanje kod sv. Mise glavni zadatak orguljašice. U poruci se daju neka načela i praktične upute, koje će, ako se provedu u život pokazati, da je njihovo djelovanje krenulo ispravnim i sigurnim putem.

Nadbiskupski duhovni stol
Zagreb

Broj: 124-Pr-1958 Zagreb, 18.VIII.1958.

DIJECEZANSKOM ODBORU ZA CRKVENU GLAZBU
Z a g r e b

Veoma mi je drago da je Dijecezanskom odboru za crkvenu glazbu uspjelo da ostavri svoj plan da organizira Tečaj crkvene glazbe za redovnice orguljašice i dirigentice. Nije slučajno da se prvi takav tečaj održava baš za redovnice. To je ne samo zato što su redovnice preuzele u velikom broju župa i crkvi službu orguljašice, nego i zato, što se s pravom očekuje da redovnice već po svojem zvanju kao Bogu posvećene duše imadu u sebi predispoziciju da bolje shvate duh crkvene i liturgijske glazbe te da se oduševe za provodjenje smjernica koje Crkva daje.

Neočekivano velik odziv za ovaj tečaj jasno pokazuje da kod redovnica postoji velik interes za pravu crkvenu glazbu i da je takav tečaj velika potreba našeg vremena i naših prilika.

Od početka ovog stoljeća, s pontifikatom sv. Pija X., razmahao se pokret za liturgijskom obnovom, a paralelno s njim i nastojanje da glazba koja se izvodi u crkvi bude uistinu crkvena i duhovna i liturgijska. Različite crkvene smjernice za crkvenu glazbu ušle su kao zaokružena cjelina u encikliku Pija XII. "Musicae sacrae disciplina". Bila je vrlo dobra zamisao da se ta enciklika u prijevodu umnoži i dade svima učesnicama tečaja. Neka svaka redovnica koja se bavi

crkvenom glazbom tu encikliku često meditira, neka sve više udje u duh njezinih smjernica i neka ih nastoji provesti u život. Iz te će svaka vidjeti kakvu odgovornu službu imade i kakav se apostolat može provoditi putem crkvene glazbe i crkvenog pjevanja. Crkvena glazba nije l'art pour l'art-izam, nego imade biti u službi liturgije.

Program je tečaja obilat. Njime je obuhvaćeno ono bitno što svaka orguljašica mora znati. Budući da je tečaj zamišljen kao radna škola, nadam se da će veliki broj učesnica sudjelovati u diskusijama.

Posebno bih želio naglasiti ovo:

Glavno težište svoga rada imadu orguljašice staviti na pjevanje kod sv. Mise, jer je Misa najsavršeniji i najveći čin bogoslužja.

Tu bi kao minimum, za prvi početak, imali vrijediti ovi principi:

1. Ima prestati naopaka praksa da se pod Misom, bila ona tiha ili pjevana, pjevaju bilo kakve pjesme bez obzira na dijelove Mise. Još se uvijek može na pr. na "Sanctus" čuti marijanska pjesma. Ili da se pod Misom, bez obzira na dijelove Mise ili blagdan koji se slavi, pjeva sav raspoloživi repertoire, i marijanske pjesme i pjesme Srcu Isusovu, pa eventualno još i papinska himna!

Pjevanje pod Misom ima biti u skladu s dijelovima Mise. Na ovo valja naročito paziti kod pjevanja koje prati tihu Misu.

Na početku tihe Mise dobro je da se pjeva pjesma koja je u skladu s dotičnim blagdanom. Takva se pjesma može pjevati i kod Ofertorija, ukoliko se ne pjeva "Molitva vjernih" koja se u priličnom

broju župa već udomaćila i koju treba propagirati. Euharistijska pjesma spada iza Pretvorbe.

Paziti da pjevanje prati svećenika, a ne da ga pretječe ili da kasni za svećenikom. Na pr. "Slava se ima pjevati kad svećenik intonira (i kod tihe Mise) "Gloria", a ne dok svećenik čita Introit. "Svet" se ima početi pjevati kad svećenik izgovara "Sanctus". I slično.

2. Nastojati oko toga da sav narod u crkvi kod pjevane Mise odgovara svećeniku; za početak barem svaki "Et cum spiritu tuo" i "Amen". Dakako da narodu treba protumačiti smisao ovih odgovora. – Kod pjevanja odgovora paziti da se ispravno pjevaju, bez zatezanja i bez pauza. Uistinu začudjuje činjenica da i "renomirani" zborovi ne znaju ispravno pjevati ove najjednostavnije stvari.

3. Kod uvodjenja koralnog pjevanja možda bi bilo najzgodnije početi s kratkim koralnim Misama. Ako se te lijepo izvedu, mogu se postići dobri efekti. Dakako da treba pjevačima, ako pjevaju latinske tekstove, dati i prijevod. Ne bi se smjelo nikako dogoditi da pjevači možda godinama pjevaju latinske Mise, a da nikad nisu vidjeli prijevoda od "Gloria" i "Credo". Prijevoda misnih tekstova imademo; nalazi se takodjer u novom izdanju molitvenika "Kruh nebeski".

Organizatorima tečaja i predavačima zahvaljujem za sav trud koji su uložili za dobar uspjeh tečaja.

Želeći da tečaj postigne što bolje rezultate, dajem svima organizatorima, predavačima u učesnicama natpastirski blagoslov.

(Žig)

NADBISKUP KOADJUTOR
dr. Franjo Šeper

RASPOREDI KONCERATA
održanih u okviru Tečaja crkvene glazbe na orguljama Prvostolne crkve

I.

1. J.S. Bach: Dorska toccata
2. A. Guilmant: Laetare Puerpera
3. D. Canestrari: Allegreto festoso di concerto
4. A. Guilmant: Pièce caracteristique (f-mol)
5. F. Dugan: Toccata g mol

II.

1. J.S. Bach: Fantazija i fuga u g molu
2. F. Liszt: Adagio
3. F. Lučić: Elegija
4. M.E. Bossi: Toccata di concerto

III.

1. D. Buxtehude: Preludij, fuga i ciaccona
2. F. Mendelssohn: Sonata u A duru
3. C. Franck: Preludij i fuga u h molu s varijacijama
4. Th. Dubois: Toccata G dur

IV.

1. L. Janaček: Postludium
2. F. Peeters: Koralne predigre "Ich möchte mich nur trösten" i "Hirten, er iste geboren"
3. M. Duprè: Berceuse
4. O. Messiaen: L'Ascension
   Majeste du Crist demandant sa gloire à son Père
   Transports de joie d'une âme devant la gloire du Christ qui est

Priere du Christ montant a son Pere

5. H. Schroeder: Dva preludija iz Op. 9
6. A. Vidaković: Fantazija i fuga u f molu

LITURGIJA I UPRAVITELJ KORA

Pokušajmo razabrati što liturgija svojim vlastitim izražajima govori upravitelju kora.

1. Uzmimo u razmatranje svetu misu kao žrtvu Novoga zavjeta.

Promatranjem stalnih i promjenljivih dijelova svete mise mi lako nalazimo u njima njezinu oznaku, da je ona žrtva hvale. Počevši od 42. psalma, pa do uključivo posljednjeg evandjelja po sv. Ivanu, elementi su hvale razasuti po svim dijelovima svete mise. Tako na primjer u psalmu 42.: "slavit ću te uz citaru, Bože". Isto o hvali i to pojačanoj hvali, govori takodjer završetak psalma sa "slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu".

ULAZ u svojoj osnovnoj intonaciji često izričito govori o hvali Bogu. Mnoge su nedjelje po Duhovima obilježene takvim raspoloženjem, da je u njima hvala Bogu posve očita. Ne samo po onom Slava Ocu..., koji sadrži Ulaz u svetu misu, nego i svojim lirskim uvodnim dijelom, koji daje na neki način ton raspoloženja cijeloj misnoj svečanosti toga dana. Tako na pr.: "Svi narodi plješčite rukama, slavite Boga glasno kličući" (7.n. po Duh.). "Hvala tvoja dopire do krajeva zemaljskih..."(8.n.po Duh.). Možda je medju ostalim ulaznim pjesmama po hvali najizražajniji Ulaz treće nedjelje po Uskrsu: "...dajte mu hvalu sa slavom."

Poznato je, da je molitva tako gradjena, da je njezin prvi dio na bilo koji način usko povezan s hvalom nekog Božjeg svojstva. Posebno se Božje čašćenje ističe u molitvi na Tijelovo: "Bože, koji si nam u divnom sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo te, tako častiti sveta otajstva..."

Gloria je pravi koncentrat hvala presv.Trojstvu("hvalimo te, blagoslivamo te, zahvaljujemo ti poradi velike slave tvoje...").

Kada poslužnici, odnosno puk, iza poslanice reknu "Bogu hvala", a iza Evandjelja "Slava tebi Kriste" (Laus tibi Christe), već su jasni usklici, koji osvjetljuju službu riječi u smjeru izraženih hvala. Medjutim i same poslanice, pa i evandjelja, govore o takvom držanju vjernika (na pr.:"Blagoslivajte u svojim srcima Gospodina" -posl. 5.n.po Duhovima; "...nitko se ne nadje, da dade hvalu Bogu, osim ovoga tudjinca" - ev. 13. n. po Duh.).

Hvalu još češće izražava pjesma na stepenicama: "Tebi, Bože pripada hvala na Sionu" (10.n. po Duhovima).

Divnu hvalu Spasitelju govore genijalni pjesmotvori i skladbe nedostiživih pjesma posljednica (Victimae paschali laudes, Lauda Sion Salvatorem).

Uočimo, da i Credo sadrži veoma snažan izričaj hvale u počast presv. Trojstvu, kada uzdiže Duha Svetog: "koji se s Ocem i Sinom skupa časti i slavi".

Slične i još jasnije izraze hvale nalazimo razasute diljem misnih obrazaca kroz čitavu liturgijsku godinu. Kod toga valja napose istaknuti:

oni se ne nalaze tek u misnom dijelu službe riječi. Mnogo snažnije izričaje hvale nalazimo u žrtvenom dijelu svete mise. Stoga ih ne smijemo mimoići, jer se iz njih vidi upravo bitna značajka sv. mise. Elementi hvale, koji su razasuti diljem žrtvenog dijela sv. mise imaju slične sadržaje kao one prije navedene pojedinosti u službi riječi. Malo na pr. listajući misal nalazimo izraze hvale u antifoni na prikazanje: "blagoslivam Gospodina, koji mi daje razum." (5.n.po Duh.), a kod pranja ruku: "pristupam k tvojemu žrtveniku Gospodine, da glasno tebe hvalim i kazujem sva divna djela tvoja... i ja ću te blagoslivati Gospodine, u tvojoj Crkvi..." Na misnikov poziv: "Molite, braćo", ministranti odgovaraju u ime puka: "neka Gospodin primi žrtvu iz tvojih ruku, u hvalu i slavu svojeg imena." Slično u predslovlju: "Hvalu uzdajmo Gospodinu Bogu našemu..." itd.

Valja uočiti stilizaciju dviju tajnih molitava i to na 23. nedjelju po Duhovima i onu iz misnog obrasca, koja se služi na godišnjicu smrti pokojnika. U tajnoj molitvi na 23.n.po D. misnik moli: "Prinosimo ti, Gospodine, žrtvu hvale ..." U spomenutoj tajnoj molitvi čitamo: "Milostiv budi, Gospodine, duši sluge svojega (službenice svoje) I., za koju ti prinosimo žrtvu hvale.." Vrhunac je svakako u kanonu, gdje na spomen živih misnik usrdno moli: "Spomeni se, Gospodine, svojih sluga i službenica... i sviju prisutnih, kojih Ti poznaješ vjeru i bogoljubnost, za koje Ti prinosimo ili koji Ti prinose ovu žrtvu hvale ..."

Sveta misa je dakle doista žrtva hvale

Što ova činjenica govori upravitelju kora?

Ponajprije izriče znamenitu spoznaju, da je obrazac sv. mise prilagodjen samoj svrsi, mislimo kod toga, liturgijskoj svrsi svete misne žrtve, da bude i sa strane puka i pjevača, kada se sv. misa svečano obavlja (pjevanjem sv. mise) upravo i na vanjski način žrtva hvale. Ako se tome doda, da je Crkva u tu svrhu stvorila i sačuvala besmrtnu glazbu za spomenute tekstove, tada se samo od sebe nameće kao zaključak: Ako to još nije ostvareno u crkvi, gdje ja vršim odgovornu i tešku službu upravitelja kora, ja ću učiniti sve, što je do mene, da se svečana služba Božja obavlja prema propisima Crkve (Motu proprio sv.Pija X. -22.XI.1903.; Apostolska konstitucija Pija XI. i enciklika Pija XII.: Musicae sacre). Dakle koralnim pjevanjem i na službenom liturgijskom jeziku.

2. Liturgijska godina

Kao što po svom divnom ustrojstvu ima sposobnost, da u sebe preslika izvanredno velike prostore, tako je i svojstvo liturgijske godine, da u sebe upije i nama preda vremenski nedohvatne prošle i buduće dogadjaje i da ih milosno obnavlja.

Liturgijska se godina po vremenskom opsegu, bez obzira na njezin početak, podudara s astronomskom, sunčanom godinom, koja ima nešto manje od 365 i jedne četvrtine dana. To su pedeset i dvije sedmice i jedan dan.

Zaustavimo se na pojmu sedmice. On je usko povezan s prvim izvještajem o stvaranju svijeta. Istaknimo usput jedan apologetski momenat. Sedmi

dan kao dan počinka uveden je tek u Mojsijevo doba. On je postao zapovijedani dan mirovanja i čašćenja Boga tek onda, kad je čovječanstvo počelo otpadati od prirodnoga zakona, da Bogu iskazuje dužno štovanje, jer su posve prionuli uz zemaljske ciljeve. Prema tome nema subota toliku nepomičnost, kako je naglašuju neki sektaši.

Apostoli su prekinuli sa svetkovanjem sedmoga dana i uveli za kršćane osmi dan kao blagdan. Ovaj je osmi dan posvećen uspomeni na uskrsnuće Isusa Krista od mrtvih. Uvodjenjem osmog dana kao zapovijedanog blagdana nastojalo se njegovo značenje napose istaknuti u liturgiji. Tako se na pr. u Jerusalemu, u crkvi sv. Groba Spasiteljeva svake nedjelje čitalo za vrijeme matutina evandjelje o uskrsnuću Kristovu. Tu je službu obavljao osobno sam biskup. Rusi, a i naši grkokatolici imaju u svojem riječniku još i danas riječ "voskresenje". Time se ne misli samo na Uskrs, već je to ime nedjelje. Stoga se u liturgijski naprednim župama, nedjeljom obavlja "asperges", koji škropljenjem potsjeća na uskrsnu noć, kada se u stara vremena podjeljivao Krst.

U životu, koji je odmakao od vrhunaravne orijentacije liturgijske godine, Uskrs je izgubio svoje prvotno značenje, pa je u oči vjerski nepoučenih Božić postao najvažnija svetkovina. Bilo je razloga, da se naglašuje i Božić, ali Uskrs ostaje svetkovina nad svetkovinama, jer je Krist svojim uskrsnućem zasvjedočio pobjedu nad paklom, grijehom i smrću.

Kako nas Crkva još od nedjelje sedamdesetnice pripravlja na svetkovanje Uskrsa, tako bi i upravitelj kora morao svoj rad usmjeriti na vježbanje pjevanja u vezi s obredima svete sedmice.

Katkada se dogodi, da blagdan kojeg sveca, mučenika ili ispovjedaoca potisne nedjeljni misni obrazac. Najčešće to biva u vezi s blagdanima Bl. Dj. Marije, Apostola i Evandjelista. To su dani, koji u bogatstvo proprium de tempore unose elemente promjene i obilju milosnih sadržaja Gospodnje godine i njegovih blagdana dodavaju najznačajnije tajne izmedju Krista i Crkve.

3. Liturgijska pobožnost

Kako vidimo, već sama liturgija i liturgijska godina posjeduju u sebi neslućeno obilje obrazovnih i odgojnih činilaca. Oni djeluju na vjernike, a u daleko većoj mjeri bi, prema izloženom, morali djelovati oblikovanjem duhovnosti i voditelja kora. To se oblikovanje kod vjernika pretežno ostvaruje obrazovanjem i odgojem u liturgiji. Liturgijska naime zbilja utječe na njihov duhovni svijet, da ga kojiput (a to je do nekoliko desetaka godina unatrag bio jedini put u liturgijskom usavršavanju vjernika) posve nesvijesno preobražava. Možda je najveći dio voditelja naših korova bio gotovo isključivo tako formiran. Sada je nastalo vrijeme, kada moramo biti svijesni, da je to nedostatno i za najobičnije vjernike. Mi moramo doći do obrazovanja za duboko shvaćanje i proživljavanje svete liturgije.

Mnogi su vjernici s prijevodom rimskog misala u ruci za vrijeme svete mise pratili je s mnogo koristi za svoju duhovnost. Nekoji su u prigodama, kada nisu mogli prisustvovati svetoj misi,

za sebe pobožno molećim razmatranjem čitali obrazac sv. mise za pojedine dane. Kada već nisu mogli prisustvovati i sudjelovati kod milosne zbilje sv. mise, oni su je nastojali obnoviti u sebi onim sredstvima, koja su im bila na raspolaganju. Liturgijskom je voditelju kora sv. misa po svojim obrascima, njihovu sadržaju i glazbenoj obradbi neisporedivo bliže nego li vjerniku. Ipak se ne može dovoljno preporučiti, da na temelju dobrih pomagala sustavno razmatra sv. misu.

Sv. je misa, kako kaže sam misal, vrutak s svake svetosti (isp. tajna 31.VII.). Taj vrutak treba da i nas uistinu posveti. Moramo doći do svetosti nesebičnog apostolata na području crkvene glazbe, da svojim osobnim oduševljenjem i žrtvama postavljamo u život novi naraštaj vjernika, kojima će koralno pjevanje na liturgijskom jeziku kod svečane i pjevane sv. mise (cantata) prava potreba duše, a teret pjevačkih pokusa izvor blagoslova.

Neka vam u tom napornom i na ljudsko malo zahvalnom radu za slavu Božju lebdi pred očima veličanstveni primjer i nauka sv. Pija X. Dobri su mu, Crkvi posve odani ljudi, omogućili, da je još kao dječak u svrhu orguljanja najprije učio glasovir. U bogosloviji (Padova) vodi crkveno pjevanje. Kao kapelan neumorno radi s djecom (kateheza, gregorijansko pjevanje a capella!), vodi ih čestoj sv. pričesti, a kao župnik, duhovnik u sjemeništu i biskup taj zamašni program nastavlja, produbljuje i proširuje, riječju, uvježbavanjima, (župljana, klerika), pisanjem okružnica u vezi s crkvenom glazbom. Njegov Motu proprio, taj zakonik crkvene glazbe, koji nije ni danas izgubio na svojoj suvremenosti, bio je već provodjen u život zadnjih decenija prošlog stoljeća za biskupije, u kojima je svetac vršio natpastirsku službu.

Upravitelj se kora nalazi često pred nemogućim zadacima. Njegova liturgijska pobožnost će mu pomoći, da sv. Pavlom ponizno i zahvalno u duši kaže: "sve mogu u onome, koji me krijepi" (Filiplj 4,13).

O ZADACIMA SESTRE ORGULJAŠICE

I.

Glazba je veliki Božji dar, koji je Gospodin dao čovjeku, da mu služi kao sredstvo veselja i da njome izrazi sva svoja čuvstva. Ali kao što ni jedan dar nije Bog udijelio ljudima radi njih samih, tako nije ni ovaj. Njime smo dužni slaviti Boga, kao i svim ostalim darovima kao i cijelim svojim bivstvovanjem.

Sv. Papa Pio X. postavlja na crkvenu glazbu tri zahtjeva: svetost, savršenost oblika i općenitost. O ova tri svojstva govori opširnije pokojni Sv. Otac Papa Pio XII. u svojoj enciklici "Musicae Sacrae disciplina". On kaže: "Liturgijska glazba mora biti sveta, neka ne podnosi i ne unosi ni u sebe samu, ni u način svog izvodjenja ništa, što bi moglo dati dojam profanog."

I naši crkveni poglavari provode u djelu ovaj zahtjev Sv. Oca. Mi, koje imamo divnu dužnost da pomažemo Crkvi, moramo poslušati njihove naredbe, a tim ćemo ujedno odgovoriti i želji

sv. Oca. Sve ono, što nije sveto i ne odgovara svetosti svetih čina i svetih mjesta moramo odstraniti.

Drugo svojstvo liturgijske glazbe jest kako kaže sv. Pio X. u svom "Motu proprio": "da bude prava umjetnost, jer inače ne bi mogla utjecati u onoj mjeri na duh onih, koji je slušaju i u kojoj mjeri Crkva želi da se zbiva, kad je dozvolila, da umjetnost zvukova sudjeluje u liturgiji."

Treće svojstvo crkvene glazbe je općenitost. Papa dopušta svakom pojedinom narodu, da u crkvenim kompozicijama primjenjuje one oblike, koji su karakteristični za taj narod, ali sve mora biti usklađeno prema zahtjevima općih osebina crkvene glazbe.

II.

Zadaća i uloga orguljaša je tako opsežna i divna, da bi i Bogom nadahnuti pjesnik mogao o njoj govoriti. Ali i jednostavni vjernika, razborit i sklon razmišljanju, stvorit će si o ovoj ulozi neki sud i promatrat će ovu dužnost ne kao neki zanat, nego kao misiju.

Vjernike malo interesira sama ličnost orguljaša. Oni ga ne poznaju, jer je skriven iza svoga divnog instrumenta. Ipak svi su slušatelji pod dojmom njegovog sviranja i mnogi duboki i trajni potresi duše ovise barem djelomično o načinu, kako on ispunjava svoju dužnost orguljaša.

a) Da može dobro izvršiti svoju dužnost, treba izbjegavati sve osobno-lično. Izbjegavanje osobnoga ne isključuje ni u kojem slučaju širinu talenta. Orguljaš treba posjedovati sigurnu tehniku,

imati smisla za ritmičku gipkost i ispravan melodijski osjećaj. Neka se čuva pogreške da bira glazbu, kojom bi istaknuo svoju vještinu. Ako bi mu to bila jedina želja, bio bi onda paradni orguljaš, a ne crkveni. Profanirao bi svete funkcije.

Crkvenog orguljaša ne smiju interesirati ni hvala ni ukori, jer se on ne nalazi u crkvi zato da zabavlja svoje slušatelje; on je na svom mjestu stoga, da obogati liturgijsku funkciju.

Njegova je uloga u tome, da izrazi zajedničku molitvu, koja se diže Stvoritelju u obliku zvukova, poput tamjana, koji se diže put neba iz naših kadionica. Glazba ima moć da izrazi zajedničku molitvu i pomogne svakome kod njegove lične molitve. Dakako muzika ne proizvodi uvijek isti utisak na svoje slušatelje, jer su i slušatelji i orguljaš podložni i fizičkim i psihičkim promjenama. Ali ma kakve bile momentane slaboće, samo jedna stvar treba da uvijek spasi dostojanstvo glazbenika: korektnost izvedbe. Makar orguljaš ne posjedovao izvanrednih talenata i sjajne fantazije, on će točnom i preciznom izvedbom spasiti dostojanstvo svoje umjetnosti i svoje službe.

b) Pravi orguljaš mora posjedovati smisao za duh Crkve, koji je ujedinjenje svih moralnih odlika neophodno potrebnih, da dobro izvrši svoju dužnost. On može svirati više ili manje vješto, može znati izraziti sve ono, što se može orguljama izraziti, ali ako nema smisla za duh Crkve, ne može biti intimni sudionik onoga, što se oko njega događa. Ako ne posjeduje duha Cr-

kve, živjet će samo od vanjštine, bavit će se sa mo sobom, onim što mu se svidja, što bi ga moglo istaknuti, što bi moglo privući pažnju slušatelja isključivo prema orguljama. To bi bila velika nepravilnost, jer u djelovanju liturgijskog orguljaša sve mora doprinositi istoj svrsi, a ta je: proslava Boga.

Smisao za duh Crkve sastoji se u tome, da duh orguljaša bude jednak s duhom Crkve: da se inspirira njezinim ceremonijama, da prodre, slijedi i izražava smisao dnevnih liturgijskih funkcija, da svojim pjevanjem i sviranjem naglasi duh i razliku crkvenog doba. Da se poistovjeti s gregorijanskim melodijama, da ih upije i da uzdigne slušatelje u atmosferu pobožnosti. Da oživi ono što se pjeva i ono što se dogadja pred očima vjernika i da bude dobar tumač svega onoga što čini svećenik.

c) Da postigne gore rečeni ideal, orguljaš mora biti prožet živom vjerom; mora je osjećati u srcu, mora živjeti u njoj, mora posjedovati temeljito vjersko znanje. Kultu te vjere on će posvetiti svoje talente. Mora poznavati obrede i jezik, da može uskladiti pjesmu i sviranje sa uzvišenim tajnama i doprinijeti isticanju njihove ljepote, a da ne razori njihovog jedinstva i ne umanji njihovu moć posvećivanja i duhovnog uzdizanja.

Osim vjere orguljaš mora posjedovati još jedno divno svojstvo: mora ljubiti svoju umjetnost. Bez ljubavi se ne čini ništa: ni dobro, ni lijepo. Neshvatljivo je, da jedan orguljaš, koji posjeduje tehniku i naobrazbu potrebu za svoju

dužnost, izvršava svoju zadaću polovično i bez pomnje, jer nije dovoljno nagradjen. Ako bi tako činio, ne bi ljubio svoje umjetnosti, ni vjere, ni Boga, ni svojih slušatelja: on bi bio obični zanatlija.

d) Revnost orguljaša i zborovodje sastoji se ponajprije u tome, da za svete funkcije pripravi glazbu dostojnu kuće Božje.

Njihova revnost odnosi se i na to, da se drže potpuno smjernica i naredjenja Crkve, da izvršuju sve naredbe bez oklijevanja i da ne trpe nikakvih kompromisa bilo u izboru pjesama i glazbenih komada, bilo u načinu svoje izvedbe.

III.

a) Sestra orguljašica, pogotovu ako je i dirigent, jest centar kora i svih onih, koji se okupljaju oko nje nedjeljom i blagdanom u želji, da pokažu svoje vjersko uvjerenje slaveći Boga molitvom i pjesmom.

Glavni apostolat i uloga s. orguljašice bit će, da po pjesmi i sviranju približi duše Bogu, posveti njihovo djelovanje, da duh Kristov prodre u njihov svagdanji život. Stoga s. orguljašica mora biti puna Božjeg duha, koji sve oživljava i upravlja; duha, koji progovara preko Papinih enciklika; duha, koji vodi i ispunja naše liturgijske obrede; duha ispravnih crkvenih direktiva upućenih i primjenjenih sadašnjem čovječanstvu. Jednom riječju: ona mora proživljavati sve što se tiče Crkve. Svakom blagdanu, svakom obredu treba dati život u sebi, da ga onda može prenijeti na duše sebi povjerene. Radosna svijest,

da je crkveni orguljaš uz svećenika i ministranta jedan od glavnih funkcionera slave, koja se daje Bogu po našim svetištima, mora je ispunjati svetim ponosom i duhovnom radošću.

U svom kontaktu sa pjevačima mora isticati osnovnu misao: crkveno pjevanje ima se voditi i ravnati duhom crkvenog Učiteljstva, koje uči, kako ćemo na dostojan način slaviti Boga.

Ona mora biti izgradjena ličnost, koja će unositi dubinu u svete funkcije, vedrinu kod napornog vježbanja, odbacivati odlučno sumnjive i zabranjene stvari, a unoseći lijepu, vrijednu i pravu crkvenu popijevku i ispravni program u svoj rad.

Prvi kanal preko kojeg će vršiti svoj apostolat jest: predobiti duše za crkveno pjevanje. Upravo preko crkvene pjesme treba probuditi zaspale, ali ne još zamrle energije katoličke duše našeg naroda. Orgulje i kor su naša velika katedra, odakle će se pjesmom i sviranjem propovijedati današnjoj generaciji o proslavi Boga i vječnoj sreći, na koju današnji moderni vijek tako malo misli.

b) Što se tiče vjerskog života pjevača, s. orguljašica mora nastojati da probudi kod njih interes za vjeronauk i vjerska pitanja, tako da im budu jasne glavne istine sv. vjere.

Posebnu brigu posvetit će sakramentalnom životu pjevačica. Ponajprije neka dobro i savjesno obavljaju vjerske dužnosti dobrih kršćana. Kad su se u tome učvrstile, treba poraditi na tome, da se što češće pričešćuju, ako je moguće svakog prvog petka, da im duhovni život bude što plodniji.

Ima jedno vrlo delikatno pitanje, na kojem s. orguljašica može svojim taktom, poticanjem i ljubavlju dosta uraditi, a to je odnos crkvene pjevačice prema zabavama, modi, kinu i sličnim problemima. U te stvari teško je zalaziti, jer svi mi, koji imamo posla s djevojkama znamo, kako je kod njih razvijen osjećaj za modu i da budu u svemu suvremene, pa makar i na štetu moralnih načela. Ali ljubav i takt, a nada svo milost Duha Svetoga mora voditi sestru da u zgodnom momentu upozori i kaže što smatra da je potrebno. Možda će moći učiniti makar nešto pozitivno, ako ni to ne – onda joj savjest ne će u tom pravcu ništa predbacivati.

Sav taj rad od nje zahtijeva veliki napor i požrtvovnost, ali neka se ne plaši napora, jer kako kaže Sv. Otac u svojoj enciklici "Musicae Sacrae disciplina": "Doista svi oni, koji prema svom umjetničkom talentu skladaju glazbu ili njome upravljaju ili je izvode svojim glasom ili glazbalima, svi oni izvršuju istiniti i pravi apostolat, iako na drugi i različiti na[illegible] Oni će dakle primiti u obilju od Krista Gos[illegible] dina nagrade i počasti odredjene za apost[illegible] onoj mjeri, u kojoj bude svaki vjerno [illegible] svoju dužnost."

OKRUŽNICA O PUČKIM CRKVENIM POPIJEVKAMA

Crkveno-glazbene smjernice, koje je sv. papa Pio X. u svojem Motupropiju "Inter pastoralis officii" dao još početkom ovog stoljeća (22.XI.1903) brzo su uhvatile korjena u našim krajevima. Osnovano je Cecilijansko društvo u Zagrebu, pokrenuta je glazbena smotra "Sv. Cecilija", organizirani pjevački zborovi, tečajevi i nakladna djelatnost, počelo je svestrano gibanje, da bi se što prije - prebrodivši zaostalost prošlosti - crkveni glazbeni život uputio novim pravcem, putem preobrazbe sadržaja i forme u smislu sve uže povezanosti s liturgijom i liturgijskim crkvenim životom. Zadatak je u našim tadašnjim prilikama bio teži, nego po drugim krajevima svijeta, jer je pravo glazbeno naslijedje u to vrijeme bilo još neispitano, a ono što se po crkvama pjevalo bilo u pretežnoj većini stranog porijekla. Pučke popijevke - jer su one bile glavni repertoar crkvene glazbe - donijeli su k nama stranci, većinom nastavnici glazbe po učiteljskim školama. Te su popijevke onda prihvatili i proširili naši učitelji i orguljaši. Bile su to skladbe prevedene i preradjene iz raznih njemačkih, talijanskih, madjarskih, čeških i drugih pjesmarica. Govorilo se tada, da mi nemamo svojih lijepih narodnih i umjetničkih popijevaka, nego da su ove mnogo ljepše i vrednije, jer se pjevaju i po velikom svijetu. I doista, takvi i slični razlozi, kao i tada još nerazvijena svijest i ukus, bili su uzrok, da su te strane popijevke uhvatile korjena i udomačile se, potiskivajući svaki pokušaj, koji se htio tome oprijeti. Iste poteškoće, koje je Va-

troslav Lisinski imao na području svjetovne glazbe, osjećali su i neki crkveni glazbenici. Zato su smjernice sv. Pija X. došle u pravi čas i pokrenule nastojanja oko potpunog crkveno-glazbenog i uopće kulturnog osamostaljenja. Na redu su bile, u tim nastojanjima, ponajprije pučke crkvene popijevke, jer su one bile glavni repertoar većine naših crkava; uz to se pomalo pripravljalo tlo za uvodjenje višeglasnog zbornog pjevanja, i konačno, uvodjenje najliturgijskije vrste crkvene glazbe - gregorijanskog korala. Posla je bilo na pretek, ali je radnika bilo malo. Ipak su posljedice tih nastojanja počele se ubrzo osjećati. Otkrivene su naše najstarije zbirke crkvenih popijevaka: Cithara octochorda i Pavlinska pjesmarica, iskorištena zbirka Đ. Vejkovića i mnogi vrijedni zapisi crkveno-glazbenog folklora, napisano brojne nove skladbe u stilu ozbiljnih crkvenih tradicija, izdana u prilozima "Sv. Cecilije" i samostalnim zbirkama mnoga djela zrelih i darovitih skladatelja; sve je to bila tek postepena priprava za izdavanje jednog novog i uistinu pravog crkvenog kantuala. I konačno, 1934. godine, izdan je veliki - moglo bi se reći službeni - Hrvatski crkveni kantual, u kojem su bili sadržani svi najzreliji plodovi dotadašnjih nastojanja oko obnove crkvene glazbe kod nas. Svi pravi i ozbiljni crkveni glazbenici oduševljeno su ga pozdravili kao konačno rješenje problema crkvene pučke popijevke. Ali našlo se i takvih, koji su mislili, da je 30 godina priprave bilo prekratko vrijeme, da bi se mogli uočiti svi problemi i započeti s obnovom. Neki svijesno, a drugi nesvije-

sno - izdavajući pojedinačne jednoglasne pjesmarice ili samo tekstove popijevaka - kočili su napredak i sprečavali puni razvoj popularizacije popijevaka iz Kantuala. Kad je k tome došao i drugi svjetski rat, s mnogim migracijama i nepoželjnim stranim utjecajima, situacija je postala upravo kritičnom. Opet se prepisivanjem i umnožavanjem svaki dan povećavao broj popijevaka, koje su i sadržajem i oblikom bile tudje i crkvenom i narodnom duhu. To je bio razlog, da su crkvene vlasti morale poduzeti odlučni korak.

Nadbiskupski duhovni stol povjerio je početkom 1944 g. Dijecezanskom odboru za crkvenu glazbu dužnost, da pregleda i prouči sve zbirke crkvenih pučkih popijevaka i predloži popijevke, koje zbog svoga teksta, napjeva ili uopće zbog svoga sadržaja i oblika ne odgovaraju potrebama i duhu liturgije, da ih se postepeno odstrani iz upotrebe po našim crkvama.

Dijecezanski je odbor na to sastavio komisiju od 4 člana na čelu s pok. prof. Franjom Duganom i povjerio joj rad oko proučavanja popijevaka, rad, koji je trajao nekoliko mjeseci. Rezultati su bili sabrani u jednom popisu, s kratko označenim karakteristikama uz svaku popijevku i oznaku zbirke u kojoj se najlakše može naći. Budući da se većina tih popijevaka, sabranih iz raznih manjih pojedinačnih pjesmarica, nalazila ujedno i u pjesmarici "Magnifikat", bilo je najjednostavnije, da se mjesto nabrajanja kod svake popijevke i naslova svih ostalih pjesmarica, navede samo kratica pjesmarice "Magnifikat", a jedino u slučajevima, ako je tamo nije bilo, ili ako

se radilo o varijantama, označi i još koja druga zbirka.

Nadbiskupski duhovni stol je, promotrivši kriterije i rezultate rada Dijecezanskog odbora, odobrio i prihvatio Popis predloženih popijevaka i na blagdan sv. Cecilije 1944, uz popratnu Okružnicu o pučkim crkvenim pjesmama (Br.8436-1945), propisao, da se navedene popijevke postepeno odstrane iz upotrebe.

Razumljivo je, da je s obzirom na tadašnje stanje stvari, veliki broj popijevaka navedenih u Popisu, mnoge svećenike i orguljaše iznenadio. Većina od njih, ne baveći se temeljitijim proučavanjem i analizom sadržaja tekstova i napjeva popijevaka, a slušajući godinama isti repertoar, priučila se na nj i začudila, kako to, da sada najednom ove - kako su oni mislili "stare" i "naše" popijevke, više nisu dobre za crkvu. Osim toga, mnogi takodjer, nisu znali, da su se opće smjernice Crkve u pogledu crkvene glazbe, odnosile i na pučke popijevke. Bilo je zato i pojedinačnih negodovanja izraženih pismeno i na koronama. Medjutim, velika je većina i orguljaša i svećenika ubrzo uvidjela značenje ovoga pothvata i priomula poslu oko provodjenja uputa izraženih u Okružnici. To nije bilo lako, jer je najprije trebalo dobro naučiti i uvesti u narod druge popijevke, kako bi se one iz Popisa mogle postepeno ukloniti. A zato je trebalo i vremena i znatnog truda. No, kako je to bio slučaj i s drugim uputama i propisima, tako je bilo i s ovim. Revni svećenici i orguljaši imali su najmanjih briga. Kod njih je pučko pjevanje već i prije bilo uglavnom na potrebnoj vi-

sini. Oni su još prije izlaska Kantuala imali na repertoaru većinu popijevaka iz "Vijenčeve" Pjesmarice, a kad je još i Kantual objavljen taj su repertoar samo proširili. Prema tome, ako je kod njih trebalo još nešto učiniti ili ispraviti, to je išlo brzo i lako. I baš,su uz stručne glazbenike i skladatelje, ovi svećenici i orguljaši bili prvi, koji su (što je uostalom i razumljivo), najtoplije pozdravili nastojanje crkvenih vlasti, da se konačno sredi ovo tako dugo otvoreno pitanje.

Danas, 14 godina nakon objavljivanja ove Okružnice o pučkim crkvenim popijevkama, život je pokazao, da su ne samo svrha, nego i putovi,koji su vodili k rješenju bili pravilni.

Kada je sv. papa Pio X. postavio kao uvjet, da crkvena glazba"mora imati svojstva, koja su vlastita liturgiji. U prvom redu svetost i savršenost oblika, a odatle (da) slijedi sama po sebi druga jedna značajka: općenitost" (Motu proprio), onda su neki mislili, da se to ne mora odnositi na pučku crkvenu popijevku. Ali najbolji odgovor na sve prigovore i poteškoće dao je blagopok. papa Pio XII. u svojoj Enciklici "Musicae Sacrae disciplina" (1955) kad je napisao: "Medju stvari, koje su u najužoj vezi sa svetom liturgijom Crkve, treba staviti, kako smo to već rekli, pobožne pučke popijevke, koje su napisane većinom na narodnom jeziku, a nastale su iz samog liturgijskog pjevanja. No kako se više prilagodju mišljenju i osjećanju svakog naroda, mnogo se izmedju sebe razlikuju prema značaju različitih naroda i krajeva. Da bi ove nabožne popijevke

mogle poslužiti kršćanskom puku i donijeti mu duhovne koristi, potrebno je, da se potpuno prilagode nauci kršćanske vjere, da je ispravno izlažu i tumače, da se služe lakim jezikom i jednostavnim napjevom, da ne upotrebljavaju isprazno i pretjerano obilje riječi, te da pokazuju pobožno dostojanstvo i ozbiljnost" (toč. 30), a zatim: "Ove popijevke mogu, ako imadu potrebna svojstva, - kako smo to gore rekli - mnogo pridonijeti, da se kršćanski puk spasonosno privuče, da se pouči i prožme iskrenom pobožnošću i da se napuni svetom radošću. A to vrijedi kako u svetim zgradama, tako i izvan njih, osobito na procesijama i hodočašćima k svetištima, kao i u vjerskim narodnim i medjunarodnim kongresima" (toč.31). "Stoga časna braćo, ne možemo učiniti drukčije, nego da vas živo potaknemo, da vrlo brižljivo i svim sredstvima pomažete i širite ovo nabožno pučko pjevanje, u biskupijama, koje su vam povjerene. Sigurno vam ne će nedostajati stručnjaci, koji će prikladno skupiti te pjesme, te ih izdati u jednom svesku, ako to još nije učinjeno, kako bi svi vjernici mogli lakše naučiti, bez poteškoće pjevati i dobro zapamtiti" (toč.32).

Ovim riječima nije potrebno posebno tumačenje. Jedino se mora naglasiti, da je njima i izričito uzakonjeno ono, što je kod nas izdavanjem Hrvatskog crkvenog Kantuala još prije 24 g., a objavljivanjem Okružnice i Popisa prije 14 g. učinjeno.

Sada je na orguljašima i svećenicima, da ukoliko gdjegod još nije sve u potpunosti provede

no, učine sve, da se ove smjernice što prije provedu. Pri tome se mora, kao što je već prije rečeno, paziti na slijedeće: popijevke iz Popisa treba samo postepeno uklanjati i to tako, da se najprije nauči i uvede kao zamjena po jedna dobra popijevka iz Kantuala, a onda tek ukloni po jedna od onih iz Popisa.

Na pitanje, da li se popijevke "Do nebesa" i "Zdravo Djevo", premda se nalaze u Popisu, smiju barem iza sv. Mise ili iza drugih obreda pjevati, treba reći, da je to za ove popijevke dopušteno.

Budući, da je tekst Okružnice i Popisa već odavno raspačan i ne može se više dobiti, a mnogi se orguljaši ne samo u Zagrebačkoj nadbiskupiji, nego i po drugim biskupijama zanimaju, kako bi ih mogli upoznati i prihvatiti, objavljujemo ih u cijelosti.

Br. 8436/1945

OKRUŽNICA O PUČKIM CRKVENIM PJESMAMA

Dijecezanski odbor za crkvenu glazbu proučavajući crkvene pjesme, koje se pjevaju u našim crkvama, ustanovio je, da imade mnogo pjesama, koje se ne bi smjele pjevati, jer ne spadaju u crkvu bilo radi svoga teksta, bilo radi melodije ili tudjega duha. Spomenuti dijecez. odbor sastavio je popis pjesama, koje bi se morale odstraniti iz naših crkvi. Kod svake pjesme naveden je razlog, radi kojega bi se dotična pjesma imala odstraniti.

Povodom ove konstatacije dijecezanskog odbora za crkvenu glazbu ovaj Nadb.duhovni stol zabranjuje pjevanje pjesama u ovom popisu navedenih, a svim se upraviteljima crkvi u našoj nadbiskupiji nalaže, da zgodnim načinom navedene pjesme iz crkve odstrane. Dijecezanske se cenzore knjiga upozoruje, da molitvenicima i zbirkama pjesama, u kojima bi se nalazile ove pjesme, ne podijele "Nihil obstat".

Ako bi pojedini upravitelji crkvi ili vjeroučitelji u provadjanju ove naredbe naišli na poteškoće, neka shodnim načinom protumače svojim vjernicima, da Duhovna Oblast mora bdjeti nad crkvenim pjevanjem, jer je ono dio crkvenog bogoslužja i da mora iz crkve odstraniti one pjesme, koje u crkvu nikako ne spadaju.

Popis pjesama, koje bi se morale odstraniti iz upotrebe u našim crkvama, nalazi se posebno otisnut u istom broju "Katoličkog lista".

U Zagrebu, na dan sv. Cecilije 1944.

Dr. Fr. Salis
generalni vikar

POPIS CRKVENIH PUČKIH POPIJEVAKA

D o š a š ć e

1. Dodji,dodji Kriste spase M.br.2
2. Ide Gospod M.3
3. Poslan bi arkandjeo svet M.11
4. Padaj s neba M.9
5. Sa visina je andjel M.14
6. Zdravo budi Marijo M.17

B o ž i ć

1. Čudo Božje milosti M.21
2. Čestit svijetu,danak svemu M.52
3. Danas se čuje M.22

4.Djetešce nam se rodilo .... M. 23
5.Hajdmo braćo sada....................... M. 26
6.Hajdmo,hajdmo,svi Betlemu .... M. 27
7.Kakvo čudo dogodi se .... M. 29
8.O djetešce moje drago .... C.P.M.
9.O Isuse poljubljeni .... M. 33
10.Oj pastiri čujte novi glas .... M. 35
11.O preslavna .... M. 37
12.O sretni dan nam osvanu .... M. 38
13.O sveti i sretni dan .... M. 39
14.Radosni je nama čas .... M. 40
15.Sa kakva se svijetla .... M. 43
16.Svijetu se porodi .... M. 46
17.Svem svijetu glavno se veselje .... M. 53
18.Zdravo sunce milosti .... M. 50
19.Željna danas nam se zgodi sreća .... M. 51

K o r i z m a

1.Ah smiluj se .... M. 56
2.Amo sad grješnici .... M. 56
3.Isukrste moj propeti .... M. 61
4.Moj Isuse milovanje .... M. 63
5.Majka vruće suze lije .... M. 64
6.Majka vruće suze lije .... M. 65
7.Maslinskoj na tužnoj gori .... M. 66
8.Na dvoru Pilatovu .... M. 67
9.Odredjen od vječnosti .... M. 68
10.O Isuse, daj da pjevam .... M. 70
11.O Isuse izranjeni .... C.P.M.
12.O grješnici sad je vrijeme .... M. 69
13.O sunce spase, Isuse .... M. 74
14.Slavne pjesme posvud nek zaore .... M. 77
15.Stala majka .... M.81 C.P.M.

U s k r s

1. Isus usta slavni .... M. 86 C.P.M.
2. Isus usta slavni .... M. 87
3. Na čast Krista dobroga .... M. 90
4. Na nebu zora rudi .... M. 91
5. Na nebu zora rudi .... M. 92
6. Naš je usto Spasitelj iz groba .... M. 93
7. Na uskrs dan toga .... M. 94
8. Noć se lomi, zora rudi .... M. 95
9. Opet sunce svjetloste steče........ M. 97
10. Pjevaj hvale, Magdaleno .... M. 98
11. Slava Ti,Kriste, smrt si satro ... M. 101
12. Veliko je sad veselje .... M. 104
13. Veseli se, o Marijo, Aleluja ..... M. 105
14. Veseli se, o Marijo, Aleluja ..... M. 106
15. Zora nebom zarudjela .... M. 107 C.P.M.
16. Na Uskrsa dan toga .... C.P.M.

S p a s o v o

1. Kako krasno svršuje se .... M. 109
2. Oštri suče svih grješnika .... M. 113

D u h o v i

1. Dodji, dodji Duše Sveti .... M. 114
2. Dodji, Duše Presveti .... M. 115
3. Dodji, Duše Presveti .... M. 116
4. Dodji, Duše Presveti .... M. 117, 118
5. Duše Sveti, koj' ishodiš .... M. 119
6. Ja vjerujem, ja se ufam .... M. 121

P r e s v e t o T r o j s t v o

1. Ime štujem Trojstva Presvetoga ...... M. 122
2. O dodji, Stvorče, Duše Sveti .... M. 123
3. Sveto Trojstvo, nedohitna tajno ..... M. 125
4. Već žarko sunce zalazi .... M. 126

S v e t o o t a j s t v e n e

1. Blagoslov nas Bože mili .... C.P.M.
2. Divnoj dakle .... M. 172
3. Hvali Sion Spasitelja .... M. 146
4. Hvali Sion Stvoritelja .... M. 127
5. Isuse premili .... C.P.M.
6. Isusovo tijelo sveto .... M. 128
7. Isus sam će k nama saći .... M. 129 C.P.M.
8. Klekni puče pobožni .... M. 130
9. Odzivam se Isuse .... M. 135
10. O hostijo spasonosna .... M. 148
11. O premili Isuse, pogledaj me ...... M. 136
12. Pred oltarom Tvojim klečim .... M. 138
13. Preni mi se, dušo moja .... M. 139
14. Pun vjere stoj .... M. 141
15. Klanjamo se uvijek tomu .... M. 156
16. Klanjam ti se božanstveni kruše ... M. 157
17. Sakramentu veličajnom .... M. 142
18. Sion goro, pjevaj kliči .... M. 144
19. Sion goro, pjevaj kliči .... M. 145
20. Za tobom mi vene duša .... M. 151
21. Zdravo Tijelo porodjeno .... M. 155
22. Svet, svet, svet, ... M. 159
23. Svet, svet, svet .... M. 160
24. Svet, svet, svet i presveti .... M. 162
25. Tamjana se miris vije .... M. 164
26. Tantum ergo .... M. 174
27. Tantum ergo .... M. 180
28. Tantum ergo .... M. 183
29. Tantum ergo .... M. 184
30. Tantum ergo .... M. 185
31. Tantum ergo .... M. 186
32. Tantum ergo .... M. 187
33. Tantum ergo .... M. 188

34. Tantum ergo .... M. 189 190
35. Tantum ergo .... M. 191
36. Tantum ergo .... C.P.M.

S r c e I s u s o v o

1. Božanskog Srca svet slušam glas....... C.P.M.
2. Bože naš .... A.C.
3. Do nebesa .... K.
4. Isuse, jedno žudim .... M. 198
5. Isuse, Kralju .... M. 215
6. Isuse, Kralju .... M. 216
7. Isuse, Kralju .... M. 217
8. Isuse, Kralju neba i zemlje .... M. 218
9. Isuse, Kralju neba i zemlje .... M. 219
10. K nebu, mili dome moj .... M. 199
11. Nek vlada Bog .... A.C.
12. O Boga našeg Srce sveto .... M. 201
13. O Srce spasa mog .... M. 204
14. O vječna sliko Višnjega .... M. 206
15. Slatko Srce Isusovo .... M. 208
16. Sunašce na počin palo .... M. 210 C.P.M.
17. Ti Kriste .... M. 220
18. U slavu svetog Srca .... M. 211
19. U slavu svetog Srca .... M. 212
20. Ustaj rode .... M. 222
21. Ustaj rode .... M. 223
22. Ustaj rode .... M. 224
23. Živio Isus .... A.C.

M a r i j a n s k e

1. Ah, što si slatka, Djevice .... M. 225
2. Ave Maria .... C.P.M.
3. Čuj nas Majko .... C.P.M.
4. Danak svaki .... M. 226
5. Djevo, o Imakulata .... M. 228

6. Djevice nevina .... M. 292
7. Gle svibanj .... M. 229
8. Kad me briga .... M. 230
9. Kad zora .... M. 231
10. Kraljice možna .... M. 234
11. Kraljice s koje sjá .... M. 235
12. Kraljice zdravo .... M. 237
13. K suncu prosi saka roža .... A. C.
14. Kraljice slavna .... M. 236
15. Lijepa si lijepa .... M 239 C.P.M.
16. Majko Božja čudotvorna .... M. 241
17. Majko Božja čudotvorna .... M. 242
18. Marijina smo djeca mi .... M.245 C.P.M.
19. Marijo, kroz življenje .... M.248 A.C.
20. Marijo, Majko ljubljena .... M. 249
21. Marijo, o zvijezdo mora .... M. 255
22. Marijo, o zvijezdo mora .... M. 256 C.P.M.
23. Marijo, Ti mila majčice .... M. 263
24. Moćna e dičena .... M. 264
25. Lijepa si o Marijo .... M. 262
26. Na toj zemlji .... M. 265
27. Nježno srce .... M. 266
28. O blažena Djevo .... M. 267
29. O Djevo sveta .... M. 270
30. O Djevo, što u raju sjaš .... M. 271
31. O kruničaru, u boj .... A.C.
32. O Marijo, Majko mila .... M. 273
33. O Marijo, Majko .... M. 274
34. O Marijo mila .... M. 276
35. O Marijo, slatki su mi .... M. 277
36. O palmo .... M. 279
37. O prečista nam Djevice .... M. 280
38. O prečista, Ti si sunce .... M. 281
39. O zvijezdo mora .... M. 282
40. Pod obrambu .... M. 283

41. Pred Djevicom .... M. 284
42. Prejasna Kraljice .... M. 285
43. Prejasna Kraljice .... M. 286
44. Pun sjaja .... M. 287 C.P.M.
45. Pun sjaja .... M. 288
46. Rajska Djevo .... M. 289
47. Ružice majska .... M. 290
48. Majko mira .... M. 294
49. Marijo, Ti mila ljubice .... M. 296
50. O dušo moja, koja vidje .... M. 297
51. O prečista nam Djevice .... M. 298
52. Sa pouzdanjem, vjerom tvrdom .... M. 299
53. S krasote svo- slavljena .... M. 300
54. Spomeni se Djevo mila .... M. 301
55. Svi u glas jezici .... M. 303
56. Ti Djevice čuvarice .... M. 305
57. U Lurdu se pojavi .... M. 307
58. Zadrhta Sion .... M. 309
59. Svoj mili lik ukaži .... M. 310
60. Zdravo Djevo .... M. 313 K.
61. Prečista Djevice .... C.P.M.
62. Tisuć puta zdravo budi .... C.P.M.

S v e c i m a

1. Ako tražiš čudesa .... C.P.M.
2. Alojzije, daj da te slavim .... M. 333
3. Cecilijo, ti prezireš svu slast ...... M. 346
4. Cecilijo, ti prezireš svu slast ...... M. 347
5. Cio, Josipe, raj .... M. 321
6. Čuj sveti Franjo .... C.P.M.
7. Hod'te, Bogu hvalu dajmo .... M. 334
8. Hod'te, Bogu hvalu dajmo .... M. 335
9. Ispred lica Svevišnjega .... C.P.M.
10. Iz zemaljske suzne doli .... C.P.M.
11. Kriste, Kralju svih vjekova .... C.P.M.

12. O Padove čuj, zove .... C.P.M.
13. Ognjevit bojni poklik baci .... M. 330
14. Ognjevit bojni poklik baci .... M. 332
15. O Josipe, ti uzore .... M. 322
16. Pojmo harno u čast vječnom Bogu ..... M. 329
17. O uzvišena istino .... M. 344
18. Svetim hramom .... M. 323
19. Svetog Trojstva miljeniče .... M. 314
20. Svetom Alojziju pjevajmo slavu ...... M. 337
21. Sveti Franjo Serafinski ..... M. 343 C.P.M.
22. Terezijo rajsko dijete .... C.P.M.
23. Ti voliš mladež .... C.P.M.
24. Usred svoda nebeskoga .... C.P.M.
25. Vi krasne zvijezde .... M. 328
26. Zanatlijo tihi .... M. 325
27. Zdrav Antune .... C.P.M.
28. Zdravo Katarino sveta .... M. 348
29. Zdravo, proroče, čudesa tvorče ...... M. 340
30. Zdravo, proroče, tvorče čudesa ...... C.P.M.
31. Zdravo vrste svih kreposti .... C.P.M.
32. Želiš li biti pokornik .... C.P.M.

Misne

1. Blagi Bože, ljubav moja .... M. 366
2. Bože, evo dolazimo .... M. 352
3. Čist, da si krsni zavjete .... M. 367
4. Dobro moje, ljubav moja .... M. 359
5. Došle su ti duše vjerne .... M. 351
6. Došle su ti duše vjerne .... M. 353
7. Gospodine, o Bože moj .... C.P.M.
8. Nek vlada Bog M.368a
9. Jekni pjesmo M.369a
10. Jekni pjesmo .... M. 370
11. K Tebi grne narod vjeran .... M. 369
12. Oče, kog nas Isus poznat uči .... M. 360

13. Oče, kog nas Isus poznat uči .... M. 361
14. Oče, o kom Isus nama .... M. 356
15. O silni jaki Bože .... M. 358
16. O spavaj, snivaj pokojno M.358a
17. Pokloknimo pred Bogom .... M. 361
18. Sa nebesa sad će doći .... M. 363
19. Sa nebesa sad će doći .... M. 364
20. Sad će počet žrtva sveta .... M. 370
21. Spasitelju dobri Isukrste .... M. 362
22. Svemožni Bože .... M. 366
23. Svemožni Bože .... M. 367
24. Svemožni Bože .... M. 368
25. Strašni sud će u dan cvila M.352a
26. Tebi na visini Bože .... M. 372

LITANIJE LAURETANSKE – nepotpuno komponirane bez "Moli za nas" .... M. 373
M. 374, 375, 378, 379, 412, 413, 414, 415
416, 418, 419

TUMAČ KRATICA: M. – Magnificat – Zagreb, (Tisak Glasnika Srca Isusova)
C.P.M. – Crkvena Pjesmarica – Mostar
K. – Hrvatski crkveni Kantual – Zagreb, (Izd. Vijenca)
A.C. – Andjeosko cvijeće – Zagreb

+ S. M. TARZICIJA FOSIĆ

Dne 11. XI. 1958, nakon kratke bolesti, preminula je u Osijeku s. Tarzicija Fosić. Rodila se 7.X.1895 u Molvama. Stupivši u Red milosrdnica sv. Vinka, ubrzo je zapažen njezin dat za glazbu i nakon završene srednje škole polazila je Muzičku akademiju u Zagrebu, gdje je diplomirala iz klavira, solo pjevanja, orguljanja i kompozicije. Djelovala je kao nastavnica u Zagrebu, a kao orguljašica i zborovodja u Zagrebu, Sarajevu, Molvama, Gradcu, Zlarinu i od 1951 u Osijeku. Napisala je mnogo crkvenih skladba: misa, moteta, litanija i popijevaka, a sakupljala je i crkveni glazbeni folklor. Kroz 20 godina je suradjivala u "Sv. Ceciliji" gdje su joj objavljene mnogo skladbe. U vlastitoj nakladi izdala je nekoliko misa i drugih glazbenih djela. Stvaralaštvo s. Tarzicije odaje izvornu darovitost i zrelo glazbeno znanje. Invencija joj je snažna i neposredna, skladateljska tehnika sigurna i znalačka, a stil uvijek ozbiljan i nadahnut crkvenim duhom. djelo će joj ostati živo na korovima naših crkava, a uspomena na njezin vedri i plemeniti lik bit će nezaboravna. Počivala u miru!

Izdao: Nadb. duh. stol, Zagreb Kaptol 31. Odgovorni urednik: Dr Dragutin Hren, Zagreb Kaptol 31. Umnoženo u 350 primjeraka ciklostilom Nadb. duhovnog stola za isključivu upotrebu svećenika i crkvenih orguljaša.